

FOTO: ROBERT NERMANI ARHIIV

Enne 1900. aastat tehtud fotol on Mähe talu, millest sai alguse Mähe küla.

FOTO: MÄHE SELTS

Mähe esimene seltsimaja 1964.

FOTO: MONICA RAUD

Lenderitele kuulunud kinnistu täna aadressil Mähe tee 17. Kunagistest taluhoonetest on säilinud 20. sajandi alguse pae-kivihooned.

FOTO: ROBERT NERMANI ARHIIV

Mähe talu peremees Hans Möisamaa perega.

Mähe asumi lugu ulatub 400 aasta taha

Sel aastal möödub neli sajandit Mähe esmamainimisest. Mähe asum on saanud oma nime Mähe (Mehe) vabatalu järgi, mida on kirjalikes allikates esimest korda märgitud juba 1625. aastal.

Pirita üheksa asumi hulka kuuluva Mähe teeb huvitavaks tõik, et ajalooliselt on tegemist mitme piirkonnaga, mida on arendatud eri aastasadel.

Tänapäevane Mähe asum moodustub kahest piirkonnast. Selle vanem osa, mis jääb Randvere tee algusse, kandis Mähe küla nime. 1955. aastal hakati rajama Randvere tee ja Pärnamäe tee ääres asuvat Mähe aedlinna. See asub Iru-Lepiku küla endisel maal ning tänapäeval on seal üle 1000 krundi.

Mähe küla lähedal asus Kaasiku küla, mis oleks ilmselt Mähe külaga kokku kasvanud, kui nende vahel poleks 1939. aastani olnud vallapiir. Nii kuulus Kaasiku Viimsi valla ja Mähe Nehatu valla koosseisu.

Mähe küla

Ajalooline Mähe asub tänasest Merivälja ja Randvere tee ristmikust põhja ja ida suunas piki Kloostrimetsa serva.

1920. aasta suvel oli Mähe külas 11 majapidamist ja üle 60 püsielaniku: Mähe talu, Mähe saun, Weidemanni, Lau-

5 fakti Mähe kohta:

- Mähe piirkonnas on ajalooliselt asunud väga palju ojasid, mis koos elamuehitusega suunati tõenäoliselt torudesse ning praegu võime looduses nendest näha vaid üksikuid fragmente.
- Üldplaneeringuga on Mähe asum kavandatud valdavalt pereelamute alaks.
- 2000. aastatel alustati Merivälja 2, Padriku ja Puki piirkonna arendamist.
- Asumikeskust Mähel ei ole, peatänavaks võib pidada Randvere teed, millega on Mähel kõige selgem ruumiline seos.
- Mähel tegutseb Mähe Selts, mis taasestati 2007. aastal.

ri talu, Lauri saun, Roodi pere, Kuusiku pere, Karli pere, Nõmme pere, Salu ja Kasemetsa. Kokku 59 elanikku. 1921. aastal elas külas 69 elanikku, sealhul-

gas Kasemetsa talus 14 inimest. Neile lisandus igal aastal suvitajaid ning tubade üürimine tõi peredele olulist lisatulu.

Kahtlemata mõjutas Mähe arengut ka asjaolu, et sealsete taluomanike seas olid Tallinna linnapea Voldemar Lender ning pangandustegelane ja ajaloolane Jaan Sitska.

1930. aastate teisel poolel suurenes talude arv talumaade tükeldamise tõttu 65-ni: nii riigi- kui ka Tallinna linnavõim soosis uute suvituskohade rajamist. Heinamaa müümine suvituskruutideks oli vägagi kasulik ka kohalikele taluomanikele. Randvere tee äärne piirkond kujunes 1930. aastate lõpul kõige uuemaks Tallinna aedlinnaks.

Seni oli kogu Mähe ümbruskond olnud üks mahajäänud pealinnaäärseid piirkondi, kus veel hiljaegu elati suitsutaredes.

Mähe talud ja aedlinna teke

Mähe (Mehe, Mehhe) talu ja praegune Randvere tee olid näha juba rootsiaegsetel kaartidel. Pikalt oli tegu piirkon-

na ainsa taluga, hiljem hakkas lisanduma teisi.

Mähe ajaloo tuntumaid talusid oli Lenderi talu, kus elasid Tallinna linnapea Voldemar Lender ja tema abikaasa, nimekas haridustegelane Elfriede Lender. Linnapea Lender pidas Mähel talu juba 1907. aastast. Maad oli sel veidi üle 32 ha, suures aias kasvas lõpuks enam kui 100 õunapuud, palju teisigi viljapuid ja marjapõõsaid. Eri aegadel valmis neli elumaja (uusim 1922) ja rohkesti abihooned. Peeti hobuseid, lehmi, sigu ja kodulinde. Talul oli palju põllumajandustehnikat ning kasutati palgalisi.

Lenderi talu hooned paiknesid peamiselt Mähe tee ääres, kuid ka praeguse Põõsa tee paaritute numbritega majade kohal. Kuulsast iluaast on tänapäevani säilinud vaid fragmente. Tänase Põõsa tee 1 hoovi muudavad eriliseks kaks säilinud põlist tamme, mis on 2008. aastast kaitse all.

1990. aastal võeti Tallinna linnavalit- suse määrusega Mähe tee 17 asunud Vol- demar Lenderi Mähe talu ja osa kõrval-

hooneid riikliku kaitse alla. Paraku põles hooletusse jäetud puitmaja järgmisel aastal maani maha.

Merivälja ja Mähe vahel asunud Sitska talu on nimetatud ka mõisaks. Selle juurde kuulus ca 1910 rajatud suur 200 puuga viljapuu- ja õunapuuea, mis oli ümbruskonnas saagirikikaim. Eriti hästi kasvasid pirnid ja mitmed õrnemad õunapuusordid. Jaan Sitska pidas ka mesilasi, kellelt saadi üsna head meesaaki.

1955 hakati praeguse Mähe aedlinna alal karja-, heina- ja põllumaadele rajama aianduskruunte. Kitsaste kruusateede äärde jaotati väikeseid piklikke maatükke, kuhu elanikud ja suvitajad viljapuid ja ilupõõsaid istutasid. Ehitati ka pisikesi, enamasti paarikümne ruutmeetri suuruseid aiamaid. Praeguseks on puud suureks kasvanud ja enamasti aiamaidest asendatud märksa suuremate eramutega.

Monica Raud

Allikad: R. Nerman „Jalutaja teejuht. Pirita“, www.postimees.ee, wikipedia.org

JUHTKIRI

Tähtpäevi ja sporti täis suvi

Pirita jaoks tähendab 2025. aasta päris mitut tähtpäeva. Lisaks rannakuurordi 100 aasta juubelile möödub tänavu 400 aastat Mähe esmamainimisest ning 80 aastat Pirita Tallinnaga liitmisest. 45. sünnipäeva peab Tallinna Teletorn ning sama palju aega on möödunud Tallinna Olümpiapurjespordikeskuse avamisest ja 1980. aasta olümpiamängude purjeregatist. Olevik on märksa huvitavam, kui tunda ka minevikku!

1945. aastal, mõned kuud pärast nõukogude võimu kehtestamist, alustati Tallinna territooriumi laiendamist ning linn haaras enda alla 15 ruutkilomeetrit Iru vallast – Pirita, Merivälja, Lepiku ja Kose. Peatselt pärast seda jagati Tallinn neljaks linnarajooniks ning Pirita jäi suurima, Mererajooni territooriumile.

Mähe asum, mis sai oma nime 1625. aasta kirjalikes allikates mainitud Mähe (Mehe) talu järgi, hakkas hoogsamalt arenema aga alles 1950ndatel, kui sinna hakati rajama aedlinna. Praeguseks on suvilatest saanud eramud ning uus aastatuhat on toonud piirkonda ka palju uusarendusi.

Sel suvel käivad ehitus- ja remonditööd mitmel pool Piritalt. Muuhulgas valmivad majandusgümnaasiumi uus õppehoone, uued perekodud, samuti Perepesa Mähele Mugula tee. Alustatud on uue multifunktsionaalse spordiväljaku rajamisega Maarjamäele, ranna pallimänguväljakute ehitajaga on leping sõlmitud ning tehakse ettevalmistavaid töid. Pähkli tänav treeningalale on püsti saanud uus ronila ning Pirita Keskuse kõrval paiknev purskkaevuga pargiala sai tänu uutele puidust pinkidele uue hingamise.

Nädala pärast saabub aga tänavuse suve kõige tihedam, sündmusterohkem ja kindlasti kõige sportlikum nädalalõpp Piritalt. Kuus suurt sündmust (loe lähemalt lk 5) toovad Kloostrimetsa, jahtsadamasse ja randa suure hulga rahvast, elu ja melu. Seetõttu tasub 12.-13. juulil oma liikumist ja tegevusi planeerides toimuvate (spordi)üritustega arvestada.

On väga rõõmustav, et lisaks traditsioonilistele kohalikele üritustele toimub suvisel Piritalt ka väljastpoolt siia jõudvaid sündmusi, alates merepäevadest ja rannatennise turniiridest kuni avamereujumise ja avamerepurjetamise maailmameistrivõistlusteni. Pirita on ju ometi parim paik vee- ja rannaspordiks.

Soovime kõigile mõnusaid spordielamusi ning kindlasti ka toredaid hetki kogukonna keskel, olgu siis koguperesündmustel Teletorni õuel või asumite kodukohvikutes.

Elamusterohket rannaspordikuud ning ilusat laulu- ja tantsupidu!

Pirita Linnaosa Valitsus

FOTO: MONICA RAUD

Randa minnes tühja kõhuga ei jää

Sel suvehooajal, mis algas küll üsna heitlike ja jahedate ilmadega, saab Pirita ranna-alal end kosutada nii jäätise kui tänavatoiduga.

Pirita bussipeatusest alustades on Merivälja tee 1 hoones lisaks R-Kioskile avatud uus kohvik **Nady Cafe**, mis tutvustab end puhta ja suhkruvaba

toidu pakujana ning kostitab suvitajaid peamiselt kohvijookide, karastusjookide ning küpsetistega. Edasi ranna suunas liikudes jääb juba eemalt silma Jõesuu 4 asuv **Pirita Pizzakiosk**, kuhu saab pitsat tellida ka ette. Surfiklubi juures pakub mitmesugust tänavatoitu **LIT Pirita** valge toidutreiler. Menüüs on mahlased burgerid, vürtsikas kebab ja krõbe kartul. Rannailma

korral avavad sealsamas oma luugid jäätisekiokid. Jõesuu puhkealalt rannäärsele kergliiklusteele suundudes asub kohe tee nurgal burgerid, friikartuleid jms pakuv kiosk, sealsamas ka Lavazza kohviautomaat. Rannahoones pakuvad endiselt süüa baar-resto **St. Patricks** ja **Cafe Velvet**. **Balbiino jäätisekiosk** ranna keskosas terviseraja ääres on samuti avatud, kui ilm hea.

Pildil on Pirita

Juulikuu pildi püüdis kaamerasse Tiit Mõtus. Täname meeleoluka vaate eest! Teie parimad fotod Piritast on väga teretulnud aadressile piritaliht@tallinnlv.ee. Järgmine foto ilmub septembrikuu lehes!

Ansambli Manowar kontsert Pirita kloostri varemetes.

FOTO: MIRJE TREI

Kloostrivaremed tellingutes

Pirita kloostri varemetes on taas alanud konserveerimistööd - seekord kiriku põhjapoolsel küljel. Töid ei tehta nunnakäikude sees 1. ja 2. korrusel (põrandad, trepid, seinad, võlvid).

Konserveerimistööde ajal on territoorium külastajatele avatud ning tööd ei sega ka kloostri toimuvaid üritusi. Ehitaja peab tagama külastajate ohutu liikumise.

FOTO: MONICA RAUD

Purskkaevu ümber uued pingid

Hea uudis Merivälja tee ja Kloostrimetsa tee nurgal asuvalt purskkaevuga rohealalt: purskkaevu ümbritsevad nüüd uued puidust pingid, millel on märgatavalt mugavam istuda kui senistel külmadel metallpinkidel. Loodetavasti jõuab suve jooksul uutele pinkidele jalga puhkama ja jäätist nautima rohkesti möödujaid!

Pirita koolid tunnustasid oma parimatest parimaid lõpetajaid

Juunikuus toimusid südamlikud lõpuaktused Pirita koolides. Sel aastal lõpetas Pirita Majandusgümnaasiumi kuld- või hõbemedaliga kaheksa noort, 9. klassi kiitusega 10 noort. Merivälja Kooli lõpetas kiitusega 9 õpilast.

Pirita Majandusgümnaasiumi 61. lennu õpilased (kokku 52) said oma lõputunnistuse 19. juunil. Neist kaheksale lisandus medal. Samal päeval oli lõpuaktus ka 9. klassidel, kus lõpetajaid sel aastal 76.

Tänavused kuldmedalistid on:

- Franz Hugo Liister
- Georg Andri Liivak
- Sandra-Liisa Johanson

Tänavused hõbemedalistid on:

- Helena Jõemets
- Krister Edula
- Mathias Tamm
- Natali Victoria Tammo
- Rasmus Didvig

Põhikooli lõpetasid kiitusega:

- Alissa Lunina
- Anita Poltruk
- Annabel Lee Karro
- Georg Makurin
- Hanna Liipa
- Karl-Kristjan Sirel
- Laureen Murumaa
- Madleen Aaren

- Saskia Maanurm
- Taavet Hollman

Pidulikul sündmusel „Tallinn tänab ja tunnustab” pälvis tiitli „Aasta õpilane 2025” teiste hulgas Pirita Majandusgümnaasiumi 12. a klassi õpilane **Sandra-Liisa Johanson**.

Merivälja Kooli 9. lennu lõpuaktus leidis aset 10. juunil ning põhikooli lõputunnistuse sai tänavu 70 tublit õppurit. Neist üheksat tunnustas kool kiituskirjaga.

Kiitusega põhikooli lõputunnistuse viisid koju:

- Ain-Edward Jagor
- Beatrice Aarma
- Carlota Koppel
- Ender Kukkk
- Eva-Lotta Soomer
- Grettel Luts
- Henri Tiide
- Jasmiin Dali Ulvik
- Saara Maria Sõna

Palju õnne, põnevat teekonda ja julgeid unistusi kõikidele lõpetajatele!

Pirita Majandusgümnaasiumi abiturientid viimast korda selles majas aktusele saabumas.

Hetk Pirita Majandusgümnaasiumi põhikooli lõpuaktuselt.

Merivälja Kooli lõpuklassid oma pidulikul päeval.

August toob Pirita õued kohvikuid täis

Suve viimastel nädalatel on kõigil piritalastel taas võimalus maitstva toidu, joogi ja heade naabritega aega veeta – kodukohvikute päevad kolmes asumis panevad kogukonna mõnusalt sumisema.

Asumikohvikute esimene üritus leiab aset laupäeval, 16. augustil Mähe hoo-vides ja tänavail. Sel korral on sündmusel senisest erilisem maik – möödub 400 aastat Mähe esmamainimisest. Seega – kes ei ole siiani veel Mähe kohvikutesse jõudnud, siis sel aastal tasub kindlasti minna piirkonna ja selle elanikega tutvuma, toitu ja rõõmu jagama ning aastapäeva tähistama.

Mähe kohvikutepäeva uus eestvedaja **Laura-Liis Timberg** on tänulik, et möödunud suvel, kui sündmus sai viimasel hetkel ellu kutsutud, kujunes päev ometi meeleolukaks ja ka kohvikutest ei olnud puudus. „Tore oli näha, et inimeste huvi ürituse vastu on ikka suur,” kiidab Laura-Liis ja meenutab, et kuna Mähe kohvikute endistele korraldajatele otsiti mantlipärijat pea kaks aastat, jäi üritus 2023. aastal ära.

Maarjamäe päev 15+5

Maarjamäe laat tähistab tänavu 15. ning sealsed kodukohvikud 5. toimumisaastat, seega võtab 30. augusti Maarjamäe päev kokku need kaks ilusat numbrit. Oodata on toredat laadaelamust, kodukohvikuid oma tuntud headuses ning kindlasti ka tegevusi lastele. Lisaks on plaanis mitut sorti tegevusi ja esinemisi spordiplatsil. Sel aastal õnnestub loodetavasti alustada ka „Avatud hoovide” projekti ehk koduaedadega tutvumisega. Maarjamäe päeva lõpetab ka sel korral simman, mis eelmisel aastal sooja vastuvõtu osaliseks sai.

Lisaks kohvikutele ja avatud aedadele on kõik kohalikud väga oodatud korraldama ka näiteks kodust garaažimüüki: kes soovib omale ruumi teha ja asjadest vabaneda – müügillett maja ees on selleks ideaalne võimalus! Samuti on teretulnud muud tegevused päeva raames. Maarjamäele kauplemaja ja külastama on augusti viimasel laupäeval oodatud kõik huvilised nii lähedalt kui kaugemalt.

Maarjamäe Seltsi esindaja **Tiit Lõhmus** usub, et kodukohvikutel on endiselt potentsiaali ja huvilisi jagub nii tegijate kui külastajate poolele. „Kohvikutepäeval on inimestel tore võimalus liikuda ta-

FOTO: KADRI PURJE PHOTOGRAPHY

Kodukohvikud 2025 Pirital:

- **16.08 Mähe kohvikutepäev**
<https://www.facebook.com/mahekohvikutepaev>
- **30.08 Maarjamäe päev**
<https://www.facebook.com/MaarjamaeLaat>
<https://www.maarjamae.ee/>
- **31.08 Merivälja kodukohvikud**
merivaljasetls.ee

vapärast rohkem oma kodukandis, otseida mõnusa elamusi, kohtuda sõpradega ning leida uusi tutvavaid. Kindlasti tugevdab see päev kodukandi tunnet paljude nende jaoks, kes tavaliselt ehk nii palju ringi ei liigu.”

10 aastat Merivälja kodukohvikuid

Augusti viimasel pühapäeval avavad Merivälja kodukohvikud oma aiad juba 10. korda. Märgata võib uut juubelilogo ja lipukest väravatel.

Mullu, kui tähistati Merivälja 100. aastapäeva, olid kohvikud ürituse eestvedaja **Lembe Levo** hinnangul rahvast mõnusalt täis. Võib tõdeda, et kodukohvikute pidajad, kes rohkem pingutasid ja koolitusmaterjalid läbi vaatasid, oskasid pöörata nii kohviku sisule kui eelnevale turundusele paremini rõhku ja nii olid ka nende hooivid ägedalt inimestest punnis.

Külastajatele on rohkem meelt mõõda ikka need kohvikud, kus on võimalik kuulata muusikat, teha käsitööd, katsuda rammu vms. Ja kus on kogu kontseptsioon hästi läbi mõeldud, detailid paigas ja hinnad taskukohased. Ennekoike on eesmärk toetada kogukonna liikmist ja mõnusat ajaviitmist.

Kuna päeva ettevalmistus on väga suur töö, mis algab juba jaanuarikuus ning kestab üha tõusvas joones kogu suve, oleks Lembe Levo hinnangul hea, kui sellise ürituse korraldamisel lööks kogukonnas kaasa paarkümmend inimest, samuti võiks peakorraldus käia n-ö küllakorda.

FOTO: KUUSE GURMEE KOHVIK

FOTO: MERIVALJASELTS.EE

„Jüri Lauba meenutab”: õpingud, karjaskäik ja karjäär

Kolmas ja viimane peatükk mälestusi 1940. aasta jaanilaupäeval sündinud ja Pirital Uue-Puki talus kasvanud Jüri Lauba sulest.

1. septembril 1951 algas mul järjekorras neljas õppeaasta, seekord uues, arhitekt Endel Laasi projekteeritud punase kelpkatusega koolihoones. Meie klassiruum paiknes teisel korrusel, otse peasissekäigu kohal. Sellel õppeaastal tuli meie klassi juurde palju uusi õpilasi, esmajoones väikesest Merivälja koolist, aga ka mujalt ümbruskonnast. Uus kool alustas tööd kahes vahetuses, kuna juurde tuli venekeelne õpe. Koolimaja ehitati krundile, mis oli esimene väljalõige meie kuulunud maavaldustest.

Kuna suvitajad ei raatsinud loobuda meie juures suve veetmast, loovutasime neile suvekuudeks oma elutoa ja sellega piirneva veranda. Elasime nagu üks pere. Korraldati ühiseid kohviõhtuid ja suuri pidustusi, kus külalistena viibis kohal palju muusika- ja teatriinimesi.

Palju aega veetsime „Spartaki” paadisillal. Üheks paadilaenuajaks oli tuntud maadleja Boris Meos, kes organiseeris paadiputka kõrvale tатаami, kus va-

FOTO: TALLINNA LINNAMUUSEUM

1956. Tallinna 36. mittetäielik 7-klassiline kool, praegune Pirita Majandusgümnaasium.

hetult enne 1952. aasta Helsingi olümpiamänge viisid oma treeninguid läbi olümpiakoondise kandidaadid raskekaalus, nagu Kotkas, Mekokišvili ja Mazur, kes pärast rassimist lõõgastusid meie kuumakskõetud saunas.

Veised lasid karjamaalt jalga ja läksid randa

Saabus aeg, mis võimaldas mul suviti rahaga teenida. Nagu varem mainitud, toimis

Pirital Loomakasvatuseühistu, mille liikmed pidid paarikaupa karjal silma peal hoidma. Osanikud, kes seda teha ei viitsinud, palkasid karjase päevatasuga 25 rubla. Sel ajal loomi pärast karjapäeva enam koju ei aetud, vaid koguti ühisele oõmajale selleks ehitatud aedikusse Randvere tee alguses.

Karjatamise juures tuleb meelde üks tragikoomiline juhtum. Viibisin parajasti karja juures üksi ja olin ennastu-

nustavalt süvenenud kaasavõetud raamatusse. Kui lõpuks silmad tõstsin, ei olnud karjamaal ainsatki looma. Kogu kari oli ületanud Merivälja tee ja suundunud Pirita superlandi. See osa rannast, mis karjamaaga kohati, oli argipäeviti pooltühi ja peagi leidsid ärakaranud loomad ennast neile ettenähtud kohal. Muidugi oli karja tagasiajamine kerge, sest liiklus Merivälja teel tol ajal praktiliselt puudus ning tunni jooksul läbis seda marsruuti mõni üksik sõiduvahend.

Jõudis kätte algkooli viimane õppeaasta ja kes soovisid edasi õppida, andsid dokumendid sisse Tallinna 21. keskkooli.

Nendel õpiaastatel suunasin oma tähelepanu rohkem klassivälisele tegevusele: võtsin aktiivselt osa kooli näiteringi tegevusest. See oli tore aeg ja meie seast sirgusid mitmedki avaliku elu tegelased, nagu laulupedagoog Tiit Levald, näitlejad Ada Lundver ja Jüri Karindi ning kirjanik Teet Kallas.

Huvitav kogemus oli ka osalemine kooli kirjandusringis, kus andsime välja esimese sõjajärgse trükitud õpilasalmanahhi „Suleproovid”.

Teekond kujunduskunstnikuna

Pärast keskkooli lõpetamist 1959 algas sama aasta 7. augustil ametlikult minu tööpõli „Tööstusprojekti” esimese ehitusjaoskonnas kopeerija ametikohal. Soovist saada tulevikus kujunduskunstnikuks, vahetasin töökohta ja asusin tööle dekorator-teostajana Kunstifondi Kunsttööde Kombinaadi Dekooriateljees. 1. septembril 1963 sai minust ERKI üliõpilane Mööbli ja Ruumikujunduse erialal.

Üliõpilasaastad ei katkestanud minu suhet endise tööandjaga. Prorektori loal tegutsesin jätkuvalt dekoratori- ning hakkasin tegelema mööbli projekteerimisega. 1969. aasta detsembris ilmus minu tööraamatusse märke tölevõtmisest Kunsttööde Kombinaadi Kujundustööde ateljeesse kunstnik-ruumikujundajaks.

Ring oli täis saanud ja nii ma naasin ametlikult tagasi oma vanade töökaaslaste ning semude hulka, kuni 1990. aastate alguses meie töökohad likvideeriti. See oli ka periood, mil meie ateljee nimeks sai kombinaat „ARS” Kujundustööde ateljee.

Teletorn kutsub sünnipäevale!

11.–13. juulil tähistab **Tallinna Teletorn 45. sünnipäeva** ja ootab kõiki külla. Juubelinädalavahetuse keskel kohal on rahvusvaheline BASE Boogie, kus torni tipust sooritavad hüppeid 50 langevarjurit 15 riigist.

Kõigil kolmel päeval pakub teadusshow'd Proto avastuskeskuse teadusteater ning avatud on batuudilinnak, kus jagub tegevust kogu perele. Laupäeval astub erikülalisena üles Aurelien Fontenoy Prantsusmaalt, kes läbib jalgratta tagumisel rattal liikudes Teletorni sisetrepid – 920 astet 2. kuni 21. korruseni, ilma kordagi jalga maha panemata. Laupäeva õhtul lõpetab päeva populaarne vahudisko.

Sissepääs Teletorni õuealale on tasuta. Kava ja lisainfo: www.teletorn.ee

FOTO: TARVO TIIVITS

Lauri Ausi mälestussõit

12. juulil korraldab CFC Spordiklubi varalahkunud tipprattur Lauri Ausi mälestuseks järjekorras **22. rattapäeva**, kus liikumise rõõmu saavad nautida nii mudilased kui Eesti parimad profiratturid.

Võistlus on ratturite seas oodatud sündmus, sest mitte iga päev ei avane võimalus sõita legendaarsel Pirita-Kose-Kloostrimetsa ringrajal, mis on tavalikluseks suletud. Mida aasta edasi, seda rohkem leiavad tee üritusele just tavalised ratturid ja pered, kellele sobib hästi 6-kilomeetrine peresõit. Info ja registreerimine: <https://cfc.ee/lauri-ausi-gp>

FOTO: IMRE AVASTE

Rannatennise põnevad mängud

15. – 20. juulini toimub Pirital **Tallinn Beach Tennis Open**, millest võtavad osa mängijad vähemalt 20 riigist. Lisaks mitu päeva kestvatele turniiridele selgitatakse 18. – 20. juulil välja Eesti meistrid mees-, nais- ja segapaaride seas. Täpsem info Facebookis, Instagramis ja www.tallinnbt.com.

Lavendlipäev Pirita kloostri aias pakub suve parimaid lõhnu ja helisid

20. juulil kell 11.30 – 15.00 ootab Pirita klooster koos Pirita aiaklubiga kõiki heategevuslikule **lavendlipäevale**. Päev on täis muusikat ja meelerahu: kabelis ja aias toimuvad kontserdid, roosiaias saab nautida lavendlite õitsemist ning tutvuda rajatava Eedeni aiaga.

Päeva alustab hommikune missa algusega kell 10.00. Külastajad saavad ise korjata lavendlikimpe, osta lillebuketite ning osaleda õpitoas. Soetada saab ka birgitiini õdede valmistatud moosi ja kooki. Kohvikutes pakutakse kodusid suupisteid ja jooke ning kohalikku limoncellot.

Täpsema info leiab Pirita aiaklubi Facebooki lehel.

FOTO: PIRITA AIAKLUBI

FOTO: SPORTLAND TALLINN OPEN WATER

Nädalalõpp täis jooksu, kõndi ja ujumist

12. juulil toimub Tallinna lahes, finišiga Pirita rannas **Sportland Tallinn Open Water** avaveeujumise võistlus. **13. juulil KFC Südasuve Challenge – Pirita**. Mõlemad sündmused on võtnud traditsiooni mõõtu, toimudes toreda tandemina kolmandat aastat ning tuues sportlikku õhkkonda Pirital terveks nädalavahetuseks.

Avaveeujumise stardid antakse sõjalaevalt Kindral Kurvits. KFC liikumispidu pakub jalutamise, jooksmise ja kepikõndimise võimalust, ka lapsekäruga või ratastoolis osalemist. Tund enne põhistarte toimuvad lastejooksud. Rohkem infot: ojoooks.ee

Tallinna Merepäevad Kalevi Jahtklubi sadamas

Lisaks tänavuste **merepäevade** programmile (proovisõidud Optimistiga, vetelpäästekoerad, kummimadratsiralli, esinejad jm), mis Kalevi Jahtklubi territooriumil aset leidma hakkab, korraldab jahtklubi **12.–13. juulil** oma kail suvise **meremessi** ning avab oma väravad kõigile huvilistele. Kauplema on oodatud kõik, kel on pakkuda meresõidu, kalastamise, matkamise või aktiivse ja tervisliku eluviisiga seotud tooteid ja teenuseid. Lisainfo: info@kjk.ee, Merepäevade programm: www.tallinnamerepaevad.ee/programm

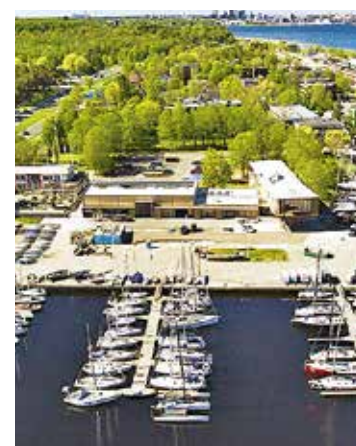

FOTO: KARL KASEPÖLD

FOTO: PIRITA SURFIKLUBI

Spordipealinn korraldab Pirital veespordipäeva

13. juulil kell 11 – 15 toimub Pirita rannas **spordipealinna rannaspordipäev**. Huvilised saavad osaleda SUP matkal ja tutvuda purjelaua, tiiva- ja lohesurfi, e-foili ning parapurjetamisega. Sündmus on tasuta. Osadele treeningutele on vajalik eelregistreerimine, mille kohta leiab rohkem infot sport.tallinn.ee kodulehelt.

Avamerepurjetamise MM tuleb Pirital

Tallinn valmistub taas võrustama avamerepurjetamise maailma tippe – **8.–16. augustini 2025** toimuvad Kalevi Jahtklubis ja Tallinna Olümpiapurjespordikeskuses **Garmen ORC avamerepurjetamise maailmameistrivõistlused**.

Üritus toimub erilise spordiaasta raames – Tallinn tähistab 45 aasta möödumist 1980. aasta olümpiaregatiist, mis on Eesti purjetamise ajaloos oluline verstapost. Lisaks on Eesti pealinn tänavu ka Euroopa spordipealinn. Lisainfo: www.orcworlds2025.com

FOTO: EESTI JAHTKLUBIDE LIIT

20. augustil: Teletorni Perepäev ja ansambel Regatt

Ka sel aastal tähistab Tallinna Teletorn koos Kaitseliidu Tallinna Maleva ja Pirita Linnaosa Valitsusega Eesti iseseisvuse taastamise aastapäeva. **20. augusti perepäev** pakub tegevust igas vanuses külastajale.

Kohal on Kodutütred, Noorkotkad ja Naiskodukaitse, kelle toel saab tutvuda nii militaartehnikaga kui ka igapäevaste turvalisusnippidega. Päeva lõpetab ansambel Regatt, kelle kontsert algab kell 15. Sisepääs Teletorni õuealale on tasuta. Täpne kava ja lisainfo: www.teletorn.ee

FOTO: JANIS LIGATS

KLOOSTRIPÄEV 15. AUGUSTIL

PROGRAMMI LEIAB ENNE SÜNDMUST
PIRITA LINNAOSA VALITSUSE
VEEBI- JA FACEBOOKI LEHETL

ÜRITUS ON KÕIGILE TASUTA!

MUINASTULEDE ÖÖ
PIRITAL
30. AUGUSTIL

Välrikino tuleb taas

Populaarne **Pirita välrikino** ootab kõiki **28. augustil kell 21.00** Tallinna Teletorni õuele selle suve filmi vaatama. Millist filmi näidata, selle üle otsustate teie, head Pirita inimesed. Oma lemmikfilmile saab hääle anda Pirita linnaosa valitsuse Facebooki lehel.

Võta kaasa pleed, istumispadi ning piknikukorv ja tule juba varem kohale, sest kell 19.00 on kõik filmisõbrad oodatud Mery Crystal Ra näituse „Nähtamatu” tasuta tuurile.

FOTO: TIJU VILBRANT

Tallinn uuendab kalmistueeskirja: selgemad reeglid, loodustlähedus ja parem ligipääs

Muudatused lähtuvad Tallinna arengu strateegia „Tallinn 2035“ põhimõtetest: linnaruum peab olema sidus, ligipääsetav ning toetama rohealade säilimist ja keskkonnahoidu. Eeskiri jõustub 1. augustil 2025.

Kergliikurid on lubatud

Kui varem oli kalmistul jalgrattaga sõitmine keelatud, siis nüüd on see lubatud. Samuti võib kasutada teisi kergliikureid, näiteks tõukerattaid ja elektrilisi abivahendeid.

Need ei tekita müra ega saasta õhku ning võimaldavad liikuda mugavalt ja kiiremini kui jalgsi – eriti suurematel kalmistutel või kui soovitakse külastada mitut hauda. Vajadusel saab Tallinna Transpordiamet kehtestada kiiruspiiranguid, et tagada ohutus ja vältida teiste külastajate häirimist.

Mootorsõidukiga liikumine on piiratud

Kalmistule autoga sisenemine on lubatud üksnes päevavalges ning ainult põhjendatud juhtudel, näiteks tervise- või põhjustel. Täielikku keeldu ei kehtestata, sest paljudel eakatel või liikumisraskustega inimestel on vajadus lähedase hauani autoga jõuda. Piirang on kehtestatud eelkõige kalmistute rahu, väärikuse ja turvalisuse kaitseks.

Varasem kogemus on näidanud, et pimedal ajal kiputakse kalmistu territooriumile sisenema muudel eesmärkidel, näiteks jäätmete mahapanekuks, van-

FOTO: KADRIORU PARGI KALMISTUTE OSAKOND

daalitsemiseks või loata teenuste pakumiseks. Valgel ajal on kalmistu töötajatel ja külastajatel võimalik liikumist paremini jälgida ning keskkonda kontrollida. Lisaks on kalmistud sageli kitsaste teede ja haljastusega alad, kus autoliiklus võib segada jalakäijaid, matusetalitust või haldustöid.

Loodussõbralikum kalmistukultuur

Kalmistutel ei tohi edaspidi kasutada plastist haljastust, näiteks kunstmuru ega patareitoitel töötavaid kunstküün- laid. Need esemed ei lagune looduses ning on keskkonnale kahjulikud. Kunst-

lilled lõikelilledena ei ole keelatud, kuid soovitatav on kasutada pärislilli, pärge- de looduslikke materjale ning tavalisi vahaküünlaid, mis lagunevad aja jooksul ega jäta keskkonda jääkprodukte.

Muudatus on suunatud kalmistute kui parkmetsade ja rahupaikade loodusliku ja väärika ilme säilitamisele. Samuti toetab see keskkonnahoidu ja prügi vähendamist.

Hauaplatside plaatimine on piiratud

Edaspidi tohib hauaplatsi katta plaatidega maksimaalselt ühe kolmandiku ulatuses. Põhjuseks on asjaolu, et talvel on täielikult plaaditud platsidel matmine

raskendatud – külmunud plaate ei saa kahjustusteta eemaldada. Piirang tagab platsi kasutatavuse ka tulevikus.

Ühtsed kujunduspõhimõtted ja kooskõlastuskohustus

Nagu enne, nii on ka nüüd vaja kõik hauaplatside kujundused kooskõlastada kalmistu haldajaga. Seda ka juhul, kui kujundustöid ei tehta ise, vaid tellitakse mõnelt ettevõttelt. Igale kalmistule kehtestatakse oma eripära arvestades ühtsed ja selged kujunduspõhimõtted. Nii on tagatud kalmistute korrastatud ja loodustlähedane üldilme.

Kasutusõigus muutub tähtsajatuks

Kui seni oli vaja kasutusõigust regulaarselt pikendada, siis nüüd muutub see tähtsajatuks. See vähendab nii kalmistu haldaja kui ka elanike halduskoormust. Tähtsajatu kasutusõigus annab plat-

si kasutajale püsivama ja kindlama tun- de ning väldib olukordi, kus olulised õi- gused aeguvad teadmatuses või unu- tamise tõttu. Samas jääb kalmistu hal- dajale õigus sekkuda juhul, kui plats on pikka aega hooldamata või kasutusest väljas – et tagada kalmistu korrashoid ja väärikas üldilme.

Tänapäevane ja austav lähenemine

Muudatuste eesmärk on hoida kalmis- tuid väärika, korrastatud ja loodussõb- raliku keskkonnana, mis on tänapäeva- sel ligipääsetav, ent säilitab rahu ja aus- tuse. Kalmistud on osa linnaruumi toi- mivast tervikust, mitte eraldiseisev paik. Uus eeskiri aitab selgemalt reguleerida, kuidas mälestamine, liikumine ja loodus saavad üheskoos toimida.

Uue kalmistueeskirjaga saab tutvuda [https://teele.tallinn.ee/docu- ments/135745/view#preview](https://teele.tallinn.ee/documents/135745/view#preview)

Tasuta õigusnõustamine 2025

4. september kell 9–13
Pirita Linnaosa Valitsuses
(Kloostri tee 6)

Tasuta õigusnõu saab perekonnaõiguse, pärimisõiguse, võlaõiguse, lepinguõiguse, tööõiguse, maksuõiguse, tarbijakaitse, täitemenetluse ja korteriühistutega seotud küsimustes, samuti suhtlemisel kohalike omavalitsuste või riigiasutustega.

Õigusnõu annavad ContractOK OÜ spetsialistid. Nõustamine toimub eesti, vene ja inglise keeles. Eelregistreerimist ei toimu.

Lisainfo:
tallinn.ee/oigusnoustamine

Tallinn

Päästeamet ja Elektrilevi kutsuvad kontrollima koduseid elektrisüsteeme

Statistika näitab, et iga kolmas tulekahju Eestis saab alguse elektrikilbist, juhtmetistikust või kodumasinast (36%). Küttesüsteemidest alguse saanud tulekahjusid on 18% ja suitsetamisest tingitud 14%.

2024. aastal sai 152 eluhoonetes toimunud tulekahju alguse elektrist. Elektriliinidega seotud õnnetuste tagajärjel hukkus 2 inimest. Koduse elektrihüvõnduse puhul ei ole surmavaks ohuks enamasti elektrilööök, vaid elektrisüsteemist alguse saanud tulekahju. Eelmisel aastal hukkus elektrist alguse saanud tulekahjudes 3 inimest.

Eelmise aasta elektripaigaldiste rikete analüüs näitab, et kõige sagedamini süttivad elektrijuhtmed ühenduskohtades. Probleemsed on eriti vanade ja uute juhtmete ühendused, kus on kokku pandud alumiinium- ja vaskjuhtmed. Samuti tekitavad ohtu halvad kontaktühendused elektrikilpides ja pistikutest.

Elektriseadmete puhul on riskiallikaks vanad seadmed, eriti üle 10 aasta vanad külmkapid ja teised pikalt kasutatud kodumasinad.

Oht võib tekkida ka akudega seadmetest – näiteks tõukeratastest, tolmuimejatest, sülearvutitest.

Eriti juhul kui nad jäetakse laadima sobimatutesse paikadesse ja puudub järelvalve.

Elektriohutuse tagamiseks soovitatavad eksperdid:

- Katkised juhtmed ja pistikupesad, vilkuvad tuled ja imelikud lõhnad vajavad kindlasti sinu tähelepanu
- Jälgi, et kõik su kodused elektriseadmed oleksid laitmatu korras
- Ära pikenda pikendusjuhtmeid ja ära koorima neid üle
- Jälgi, et õues kasutatavad elektriseadmed oleks IP44 või suurema kaitseklassiga
- Elektritööd ja elektriseadmete parandus jäta elektriala spetsialistide hooleks

FOTO: PÄÄSTEAMET

- Kodust lahkudes kontrolli, et pliiit, lo- kitangid, triikraud jms seadmed on kindlasti välja lülitatud
- Ole hoolas ja vaata, et su lemmikloom ei saaks närida juhtmeid katki või tekitada pliidiil tuleohtu
- Elektrisüsteemi lase kontrollida elektriala spetsialistil
- Ole elektriliinide läheduses ettevaatlik! Tõstukiga või kalluriga sõites väldi elektriliinidesse sattumist. Samuti on ohtlik paigutada elektriliinide alla batuut või teha seal lõket, kuna oht elektrilöögi saamiseks on väga suur.
- Maha kukunud juhtmed ei ole katsumiseks. Juhe võib olla pinges all, mis on eluohtlik.
- Elektriliinid ja alajaamad on väga ohtlikud! Elektrimasti või alajaama otsa ronimine võib lõppeda surmaga.

Merivalja kodukohvikud

Merivalja kodukohvikud tulevad taas!

Ootame kõiki lahkeid naabreid ja külalisi **augustikuu viimasel pühapäeval.**

Registreeri oma kodukohvik hiljemalt 15. juuliks merivaljaselts.ee

Merivalja kodukohvikud
merivaljaselts.ee
merivaljaselts@gmail.com

MAARJAMÄE PÄEV

30.08.2025

10:00

◆ KODUKOHVIKUD ◆ LAAT
◆ ESINEJAD ◆ VÕISTLUSED
◆ SUVELÕPUPIDU ◆ TASUTA

INFO JA KOHVIKUTE REGISTREERIMINE
MMKOHVIK@GMAIL.COM
WWW.MAARJAMAE.EE

Pirita uus välijõusaal loob koostreenimise võimaluse kogu perele

Meie kõigi tervis ja elujõud sõltuvad liikumisest – ja mida kättesaadavamad on selleks võimalused, seda kergem on päriselt aktiivsemalt liikuma hakata.

Pirita on liikumise mõttes Tallinna üks eesrindlikumaid piirkondi, kus metsarajad ning rannikuäärsed kergliiklusteed juba kutsuvad olema liikuv ja aktiivne.

Nüüd on sellele kõigele lisandunud uus ja mitmekülgne välijõusaal Pirita Majandusgümnaasiumi õuel.

Tegemist on kaasaegse ja terviklikult planeeritud treeningualaga, kus esimese asukohana Eestis on paigaldatud ka spetsiaalselt laste suuruses jõutrenažöörid.

Tähelepanu väärib, et neid seadmeid toodetakse Eestis.

Selle välijõusaali iga seadme juures on QR-koodid, mille abil saab mugavalt avada treeningjuhised ning harjutusviideid otse oma nutitelefoni, et teha harjutusi õigesti ja ohutult.

Kogukonna oma algatus

Pirita uus välijõusaal on hea näide sellest, kuidas kogukond ise saab kujundada oma elukeskkonda.

Tänu Tallinna kaasava elarve hääletusele valiti see projekt Pirital elluviimisele – inimesed tundsid vajadust uue, peresõbraliku ja mugava treeningukoha järele.

Sellised algatused loovad võimaluse minna koos välja, veeta sportlikult kvaliteetse aega oma lähedastega. Lisaks on see hea näide, kuidas arukas planeerimine võib muuta kooliõue elavaks ja kasutatavaks linnaruumiks ka väljaspool koolitunde.

.....

Tantsu- ja laulupeo ajal sõidavad Tallinnas eribussid ja ühistransport on kõigile tasuta

XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu „Isema“ sujuvaks korraldamiseks teeb linn muudatusi liiklus- ja ühistranspordikorralduses, et tagada peoliste turvaline ja mugav liikumine.

Selleks, et inimesed eelistaksid peo toimumise ajal liikumiseks ühistransporti, on see 3. kuni 6. juulini kõigile tasuta. Samuti suurendab linn ühistranspordi veovõimet, tihendab graafikuid ja käivitab pekohad kesklinnaga ühendavad süstikbussiliinid. Ka kutsub linn inimesi üles tulema peole jalgsi või jalgrataga. Kogu peoga seotud transpordiinfo ja skeemid on koondatud veebilehele tallinn.ee/laulupidu.

FOTO: PIRITA LOV

Välijõusaalid üle Tallinna ja kogu Eestis

Tallinnas on tänaseks kokku 53 avaliku välijõusaali. Kogu Eesti peale on neid üle 500. See areng ei ole juhuslik – inimesed mõtlevad rohkem oma tervisele, soovivad rohkem liikuda ja tahavad, et see oleks kättesaadav.

Välijõusaalid võimaldavad just seda: värskes õhus, kodu lähedal, tasuta ja omas tempos treenimist.

Tallinn – Euroopa Spordipealinn 2025

2025. aastal kannab Tallinn Euroopa Spordipealinna tiitlit, mis tähendab, et terve linna fookus on aktiivsel eluviisil, liikumisel ja inimeste heaolul. Spordipealinna tiitel ei ole ainult suurürituste korraldamine, vaid ka pikaajalise mõju loomine – et igas linnaosas oleks kvaliteetne taristu, mis toetab igapäevast tervislikku eluviisi.

Lihne alustada, tõhus tulemus

Sageli küsitakse, kuidas alustada, kui vorm pole kiita või harjutusi pole ammu tehtud. Vastus on – alusta väikestest sammudest. Välijõusaalid on loodud just selliselt, et igaüks saab harjutusi sooritada omas tempos ja turvaliselt. QR-koodidega treeningvideod juhendavad sind õigel viisil alustama ja internetist leiab mitmeid tasuta treeningkavu, mida saab kohandada enda järgi. Vajadusel kutsu mõni treener või sporditeadlik sõber appi, kes suuna kätte näitaks.

Kõige olulisem on järjepidevus – kasvõi 15 minutit korraka paar korda nädalas. Regulaarne jõuharjutus parandab rühti, tugevdab lihaseid ja aitab ka vaimsele tervisele kaasa. Ja kui seejuures saab veeta aega koos perega või sõpradega, on see veelgi väärtuslikum. Tule ja kasuta seda võimalust!

Ott Kiivikas,
tervisliku eluviisi edendaja ja treener

TERVISEKASSA

Perearsti nõuandetelefon
1220

Helista julgelt 24/7
Välismaal vali +372 634 6630

Loodus tikkus külge?

Vaata kõne hinnainfot 1220.ee

Läks aga peole bussiga!

Tallinn

Vaata võimalusi
tallinn.ee/laulupidu

ISOMA

MÄHE KOHVIKUTEPÄEV 2025

16. AUGUST

AVATUD

Alates juulist Pirital uued tervisteenused lastele ja noortele

Sügisel avatakse Merivälja tee ääres valmivas äri- ja meditsiinihoones aadressil Merivälja tee 33 Piiritaja Teraapiakeskus. Keskuse fookuses on erinevas eas lapsed ja noorukid oma erinevate vajaduste, tugevuste ning ainulaadse arenguteega.

Suvel alustavad Piiritaja spetsialistid vastuvõtte ajutistes ruumides Pirita Vaba Aja Keskuses Merivälja tee 3. Alates juulist saab tulla beebide ja laste füsioteraapiasse (nii saatekirjaga kui tasuta) ning logopeedi, tegevusteraapeudi ja psühholoogi vastuvõtule.

Lisainfo teenuste, hindade ja aegade broneerimise kohta leiab kodulehelt www.piiiritaja.ee

Laste naeru täis päev

Linna üks toredamaid lastekaitse-päeva üritusi toimus Pirital tele-torni õuel. Juunikuu esimese päeva tegid eriti põnevaks teadustea-ter, vahupidu, pannkoogi- ja tõu-kerataste töötuba, ponisõidud ja erisugused mängud.

FOTOD: REET SUHOVA

Magus lõpp lasteaia-aastale

4. juunil toimus Pirita Kose Las-teaias kauaoodatud Jäätisepidu, millega tähistati õppeaasta lõpu. Pidul oli täis muusikat, tantsu ja maitsvaid elamusi, ühendades kogu lasteaiapere. Üheks ooda-tuimaks tegevuseks oli kindlasti omavalmistatud jäätiste söömine.

FOTO: PIRITA KOSE LASTEAIAD

Tantsides suvesse

6. juunil tähistas Pirita Majandus-gümnaasium kooliaasta lõppu ja suvepuhkuse algust vahvaks ta-vaks saanud protsessiooniga koo-limaja juurest jõesuu tribüünile. Osalejad kandsid kombe koha-selt fantaasiaküllaseid peakat-teid, tseremoonia lõppedes mee-litas lapsed pidutsema üllatuse-sineja SirN (Eghert-Sören Nömm) koos tantsijatega.

FOTO: PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIAM

Palju õnne väarikatele sünnipäevalistele

Koos armastatud bariton Voldemar Kuslapiga oli 4. juunil suur rõõm õn-nitleda Pirita kogukonna liikmeid, kes jõudnud väarika juubelin. Veel-kord palju-palju õnne kõikidele pi-dulistele, kes olid kogunenud Pirita Vaba Aja Keskuse saali, ning neile, kes seekord tulla ei saanud!

FOTO: TIIT MÖTUS

Sõjaväekalmistu saab viisaka ilme

18. juunil kohtusid Kloostri-met-sas Saksa sõjaväekalmistul Piri-ta linnaosa valitsus ja Saksamaa kaitseatašee abi **André Selden-reich** koos Saksa kaitseväelaste-ga. Saksamaalt saabunud kait-seväelaste meeskond tuli Pirita-le hooldama ja korrastama sõja-vangide kalmistut, Pirita linnaosa valitsus oli omalt poolt abiks ko-gu ala niitmiseks. Järgmisena on plaanis koostöös korda teha ka kalmistut ümbritsev aed.

FOTO: PIRITA LOV

FOTO: AEDNIK AITAB

Rattal mööda Pirita aedu

18. juuni õhtul sai teoks rattaretk Pirita aedadesse. Sel korral külas-tati ühiselt kolme väga erinevat aeda – Marienbergi kogukonnaae-da, Eedeni aeda Pirita kloostri ja Afaasjarahva superaeda, mis toe-tab kõnekahjustustega inimeste heaolu ja võimaldab mugavat lii-kumist ja toimetamist (kõrged kastipeenrad, akudega tööriistad jm). Marienbergi aed on vaid mõned kuud noor, kuid selle ajaga on ko-gukonnaaia alustalad paigas – inimesed ehk aia süda ja liikumapa-nev jõud, peenrakastid ja muld, vesi ja tööriistad ning suur hulk lop-sakat rohelist kraami. Eedeni aed Pirita kloostri kaitsva selja taga on võluvalt mitmekülgne - lavendlistest ja roosidest kuni rajatava toidus-ala, töötubade ja heategevuseni. Retke korraldas Tallinna Keskkon-na- ja Kommunaalameti toel Aednik aitab.

FOTO: TALLINNA BOTAANIKAAED

Fotosid mägedest ja meredelt

Oma 95. sünnipäeval avas mägironija ja loodusfotograaf **Olaf Sööt** Tallinna Botaanikaaias näituse „Mägiradadel Alaskast Tu-lemaani”, mis kutsub kõiki osa saama tema kütkestavatest rän-nakutest. Fotonäitus võtab kokku Olafi ja tema kaaslaste aasta-kümnete pikkuse rännaku mägede, merede ja maailmaservade vahel. Näitus on Palmimajas avatud 31. juulini.

FOTO: MIRJE TREI

Suvealguse pidu möödus hoogsalt

Pirita päevakeskuse hooaja aitas seekord väga meeleolukalt lõ-petada särav **Merje Lilje** kontsertkavaga „Austusavaldu-s Vello Orumetsale”. Tants läks lahti juba esimese loo ajal! Tore-dat suvepuhkust!

PIRITA LINNAOSA VALITSUS AVALIKUSTAB KOSE TEE 59 PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE EELNÕU

Pirita Linnaosa Valitsus korraldab Kose tee 59 projekteerimistingimuste eelnõu avaliku väljapaneku. Projekteerimistingimuste eelnõuga saab tutvuda 7.07. – 22.07.2025 Pirita Linnaosa Valitsuses Kloostri tee 6 toas 128, tööpäevadel. Võimalusel palume tutvuda materjalidega elektroonilisel teel. Samal ajavahemikul on huvitatud isikuil võimalik ka kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid esitada. Kui nimetatud tähtaja jooksul ettepanekuid või vastuväiteid ei esitata, soovib haldusorgan asja arutada ilma avalikku istungit läbi viimata.

Vastavalt planeerimiseaduse § 125 lõike 1 punktile 1 on detailplaneeringu koostamine nõutav linnades kui asustusüksustes, alevites ja alevikes ning nendega piirnevas avalikus veekogus ehitusloakohustusliku hoone püstitamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksus võib planeerimiseaduse § 125 lõike 5 alusel lubada detailplaneeringu kohustuse korral detailplaneeringut koostamata püstitada või laiendada projekteerimistingimuste alusel olemasoleva hoonestuse vahele jäävale kinnisasjale ühe hoone ja seda teenindavad rajatised, kui: 1) ehitis sobitub mahuliselt ja otstarbelt piirkonna väljakujunenud keskkonda, arvestades sealhulgas piirkonna hoonestuslaadi; 2) üldplaneeringus on määratud vastava ala üldised kasutus- ja ehitustingimused, sealhulgas projekteerimistingimuste aluseks olevad tingimused, ning ehitise püstitamine või laiendamine ei ole vastuolus ka üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Kose tee 59 kinnistu jääb Pirita linnaosa üldplaneeringu kohaselt ärihoonete alale (B), kuhu on lubatud kavandada vaba aja veetmise võimalusi pakkuvaid, kaubandus-, teenindus- ja toitlustusettevõtteid ja -asutusi, büroosid ja parklaid. Hoonestamisel tuleb tagada kruntide heakorrastatud

haljastamine vähemalt 15% ulatuses krundi pindalast ning lahendada nõuetekohane parkimine oma krundil. Kose tee 59 kinnistu jääb üldplaneeringu kohaselt piirkonda, mille juhtfunktsiooniks on väljakujunenud pereelamute ala (EP).

Kose tee 59 kinnistu paikneb Pirita linnaosas Kose asumis. Kinnistu on ärimaa sihtotstarbega, pindala on 1037m². Ehitisregistri andmetel paikneb kinnistul 1-korruseline postkontor (sidejaoskond) ehitisealuse pinnaga 483m2 ja mahuga 2150 m3, mis on kasutusele võetud 1982 aastal. Viimati paiknes hoones perearstikeskus. Hoone on aastate jooksul amortiseerunud ja lammutatakse. Kose tee 59 kinnistu külgneb Vabaõhukooli tee 4 ja Kose tee 61 elamumaa kinnistutega ning Kose tee T5, Vabaõhukooli tee T1 ja Kose tee T6 transpordimaaga. Kinnistul Vabaõhukooli tee 4 paikneva 2-korruselise üksikelamu kõrgus on ehitisregistri kohaselt 8m, Maa- ja Ruumiameti 3D kaardi kohaselt ca 11m. Kinnistul Kose tee 61 paikneva 2 /-1 korrusega üksikelamu kõrgus on ehitisregistri kohaselt 9,8 m. Piirkonna analüüsi tulenevalt on võimalik määrata kinnistu Kose tee 59 kauplusehoone ehitisealuseks pinnaks kuni 400m2 ja kõrguseks kuni 9 meetrit. Olemasoleva postkontori hoone lammutamine ja asendamine väikese kauplusehoonega 100% ärimaa kinnistul vastab Pirita linnaosa üldplaneeringu juhtfunktsioonile.

Uue hoone kavandamine projekteerimistingimustes määratud tingimuste alusel on kooskõlas väljakujunenud keskkonna, sh asukoha hoonestuslaadi ja Pirita linnaosa üldplaneeringuga.

Projekteerimistingimuste taotlusega nr 2511002/02018 ning ameti koostatud projekteerimistingimuste eelnõu materjalidega on võimalik tutvuda Tallinna Pilves veebiaadressil <https://veeb.tallinnlv.ee/pilv/index.php/s/Nr13erBM7EP0t4d>

Dokumentide nägemiseks peab ID kaardiga sisse logima.

PIRITA LINNAOSA VALITSUS AVALIKUSTAB LEPIKU TEE 18 KINNISTU DETAILPLANEERINGU

Tallinna Linnavalitsuse 03.06.2025 korraldusega nr 557 võeti vastu Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneering.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega Lepiku tee 18 kinnistule kuni 3 maapealse (sh katusekorrus) ja 1 maa-aluse korrusega koolieelse lasteasutuse (lastesõim, -aed, päevakodu, lasteaed-alkkool) ning kahe abihoone ehitamine. Lisaks moodustatakse transpordimaa sihtotstarbega Sirptiiva tänav T2 kinnistust ja elamumaa sihtotstarbega Lepiku tee 20 kinnistu osast üks transpordimaa sihtotstarbega krunt. Detailplaneeringus on antud heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus.

Planeeritav ala paikneb Pirita linnaosas Lepiku asumis, Lepiku tee, Sirptiiva ja Udeselja tänavate vahelisel alal, läheduses on Kloostrimetsa tee. Hoonestuses on valdavalt üksikelmud. Kloostrimetsa tee ja Sirptiiva tänav ääres on ridaelamud ning Kloostrimetsa tee ääres ka äripindadega korterelamuid ja püstitamisel on üks büroohoone. Planeeritava ala suurus on 2,15 ha. Lepiku tee 18 kinnistu omanik on Eesti Vabariik, riigivara valitseja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja valitsema volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet, samuti piirnevate Lepiku tee 20 ja Lepiku tee 14 kinnistute omanik. Transpordimaa sihtotstarbega Sirptiiva tänav T2 kinnistu omanik on Tallinna linn.

Pirita linnaosa üldplaneeringu kohaselt on planeeritud maa-ala maakasutuse juhtfunktsiooniks määratud üldkasutatavate ehitiste

ala. Detailplaneering on kooskõlas Pirita linnaosa üldplaneeringuga. Detailplaneeringuga kavandatakse Lepiku asumisse 8-rühmaline koolieelne lasteasutus (lasteaed). Linnaehituslikku situatsiooni arvestades on antud asukohas sobiv kuni 8-rühmalise lasteaia ehitamine, kus laste arv on kuni 160, arvestades, et rühmas on keskmiselt 20 last. Hoone maksimaalne kõrgus on 11 m, hoone on kavandatud kuni 3 maapealse korrusega (sh katusekorrus) ning 1 maa-aluse korrusega. Katusekorrusele on võimalik kavandada nt teh-noruumid vms. Hoonesse kavandatakse ka laste ujumisebassein ja maa-alune varjend. Hoone maht liigendatakse, et sobituks loodusliku keskkonda. Krundi lõunaossa, Kuldtiiva tä-nava äärsel hoonestuse äärde moodustub vä-hemalt 34 m laiune haljastatud puhverala, mis jääb heakorrastatud parkmetsaks, kuhu ei ka-vandata lastele mõeldud mänguvahendeid ja kasutatakse loodusõppeks. Lepiku tee 16a kin-nistu poole on samuti ette nähtud üle 20 m puhverala, kus saavad liikuda ulukid. Krundi-le planeeritud sõidu- ja kõnniteed ning par-kimiskohad on määratud avalikuks kasutamiseks. Lasteaia piirnevale planeeringuga laien-datavale tänavamaale kavandatakse sõidutee koos kõnnitee ning parkimiskohtadega. Detailplaneeringu lahendusega saab tut-vuda 21.07. – 05.08.2025 igal tööpäeval töö-aja jooksul Pirita Linnaosa Valitsuses Kloost-ri tee 6, ruumis 128. Võimalusel palume tut-vuda elektroonilisel teel. Samal ajavahemikul on huvitatud isikuil võimalik esitada ettepa-nekuid või vastuväiteid. Detailplaneeringuga saab tutvuda Tallinna planeeringute registris: <https://tpr.tallinn.ee/> DetailPlanning/Details/DP046990 Dokumentide nägemiseks peab ID kaardi-ga sisse logima.

	SOBIVAL MÄÄRAL	KOORI- JUHT, IN+N	KOORI- JUHT, IN+N	AASTA- TUHAT	SEDASI		VAHE- MERE RANNA- PURJEKAS	ARVUTI- VÄRK	TAAT JA ...		PEAKATE	PÕRISEV TÄHT	SAMM	KAND INGL	KOORI- JUHT, EN+N													
KAVAT- SUS						ETTE- VÕTJA RESIDEE- RUS				KOKKU- VARISE- MINE PISU- HÄNDA																		
MED. TÖÖTAJA MORAALI- NORMID												UJUJA INDREK ... HAMMAS- TETA																
PURJEKA OSA				HAIGE INGL SÜLG				KÕRTS SOOLA- TUD KALA																				
SUURE-... JA VÄIKE-... LÄÄNEMÄÄ KULAD					SIIRAS TALLINNA ASUM					SKELETI OSA, ...LUU GIGANT				LIVER- MOORIUM VANUSES														
VASTUS																HAPNIK VÄÄVEL												
LOO- PEALNE						TÕNIS MÄE LAULU- PEOLAUL UMBROHI					MEES- HÄÄL SALVES- TUSSEADE						EESTLANE OLLA ON UHKE JA ...		PÜÜ- NÕUGA SKULP- TUUR	⬇		⬆	KILOBAIT HAMB- KLAMBRID ILUS ISIK					
VALGUSTI, ...LAMP				ÜLES INGL KÜLGNEB			VAHETAS ASU- KOHTA LANTAAN							ULTRA- HELI MINGISSE KOHTA				KÄIMISE ABI- VAHEND VEOKÕIE OTSAS	⬇								DETSI- LIITER	
TERA-		EUROOPA PARLA- MENT	▶		KEHA- OSAD ...HERNES					ASTAAT LIITIUM				LOKKIS JUUSTEGA ISIKUD METSAS														
	DIRIGENT, EN+N JUMALA- KARTLIK								VASTUS KIHEL- KOND HARJU- MAAL																			
.LÄTI	◀		ISLAMI- USU PÜHA POLIITIK ... AAS				HUMAAN- NE, ...LIK PALK					NORRA POPBÄND EESTI ROKKBÄND					HELI- LOOJA ... KAPP ...ÕÜ										SÕOGI- SEEN, ...KAS	
ÜKS TLN LAULU- LAVA ARHITEKT, EN+N										4 ERI VOKAALI					ÕPETAJA ET...LP				BEEBI KAHUR- PUTUKAS	◀								
HELI- LOOJA, IN+N										LAULUPEO OSA TÄNAV										NÄITLEJA ... EVER LEHEKÜLG								
VERE- SOONES								ALUSTAN BOOR								SÖDUR VESINIK												
EESTI RAHVA RISTSÕNAD RISTIK	▶	KOORI- STUUDIO ...HEIN			▶	JÕGI SIBERIS	ÕUN				TEIE				ROODIUM			ISIKU- KOOD					IRIDIUM	◀				

Eelmise ristsõna õige vastus: TULEB ÕNN ÕUELE, RIKKUS KASVAB JA SOOVID TÄITUVAD

SUVID
TREENINGUD
PIRITAL

JUULI

03.07 kell 19 taiji
08.07 kell 19:30 kõnnijalgpall
10.07 kell 19 seltskonnatantsud
17.07 kell 19 taiji
22.07 kell 19:30 kõnnijalgpall
24.07 kell 19 seltskonnatantsud
31.07 kell 19 taiji

AUGUST

05.08 kell 19:30 kõnnijalgpall
07.08 kell 19 seltskonnatantsud
14.08 kell 19 taiji
19.08 kell 19:30 kõnnijalgpall
21.08 kell 19 seltskonnatantsud
28.08 kell 19 taiji

*Taiji ja tantsutund toimuvad
Jõesuu tee 5 puhkealal, jalgpall
PMG staadionil

**Väga kehva ilma korral
toimuvad taiji ja tantsu
treeningud Pirita Vaba Aja
Keskuses

*Treeningud on TASUTA!

VIIMSI KODUKOHVIKUTEPÄEV

12. juuli 2025

www.viimsikohvikutepaev.ee

SÜNDMUSED PIRITAL Juuli-august 2025

Aeg	Sündmus	Asukoht	Pilet
11-13.07	Teletorni 45. sünnipäev	Teletorni õueala	Tasuta
12.07	Sportland Tallinn Open Water	Võistluskeskus: Pirita Vaba Aja keskus	reg.ööjooks.ee
12.07	Lauri Ausi mälestusvõistlus – peresõit 6 km	Pirita velodroom	Tasuta
12-13.07	Merepäevad/Meremess	Kalevi Jahtklubi sadam	
13.07	KFC Südasuve Challenge – Pirita	Võistluskeskus: Pirita Vaba Aja keskus	reg.ööjooks.ee
13.07 kell 11–15	Spordipealinna rannaspordipäev	Pirita rand	Tasuta
19-20.07	Roospäevad	Tallinna Botaanikaäed	Tavapiletiga
20.07 kell 12-15	Heategevuslik lavendlipäev	Pirita kloostri roosi- ja lavendliaed	Annetus kloostrile
30.07 kell 18-21	Pirita rannaspordipäev	Pirita rand (pallimänguväljakud)	Tasuta
8.-16.08	Avamerepurjetamise MM	Kalevi Jahtklubi, Pirita TOP	
15.08	Kloostripäev	Pirita klooster	Tasuta
16.08	Mähe kohvikutepäevad 2025	Mähe asum	Tasuta
20.08 kell 12	20. augusti Perepäev	Teletorni õuealal	Tasuta
28.08	Pirita välkino	Teletorni õuealal	Tasuta
30.08	Maarjamäe kodukohvikud	Maarjamäe asum	Tasuta
30.08	Muinastulede öö	Pirita rand	Tasuta
31.08	Merivälja kodukohvikud	Merivälja asum	Tasuta

NÄITUS
PIRITA RAND 100

Hetked terrassil, liival ja meres
1926–1960

Pirita Vaba aja keskuse fuajees
piritavabaajakeskus.ee

NÄITUS
RANNAKOTID

Suvestiilsete ja käsitööunikaalsete
rannakottide aknanäitus

Pirita Vaba Aja Keskuse akendel
piritavabaajakeskus.ee

Merivälja tee 3, Metsavahi tee 4

RENDIME RUUME

Otsid sobivat kohta huviringi või treeningu läbiviimiseks,
seminari või koolituse korraldamiseks, sünnipäeva või
firmapeo pidamiseks aga ei leia sobivat pinda?

Rendi meie ruume ja küsi hinnapakkumisi tel 57703322
või piritavak@piritavak.ee
Pikaajalise rendi puhul kehtivad soodsamad hinnad.

Alates 11.08.2025

HUVIRINGIDESSE
REGISTREERIMINE

Pirita Vaba Aja Keskuse huviringidesse
registreerimine 2025/2026 alates 11.08.2025

Lisainfo piritavabaajakeskus.ee

Las Pirita jutustab,
Sinu kaudu!

OOTAME SINU
LUGU, OLGU SEE
SOE SUVINE
MEENUTUS,
MÖTISKLUS MERE
ÄÄRES,
LUMEROHKE TALV
VÕI ELU
PÖÖRDEPUNKT, MIS
JUHTUS JUST SIIN
PIRITA RANNAL

SEE SINU LUGU VÕIB SUNDIDA
TANA, MEENUTADA EILSET VÕI
TULLA OTSE 100 AASTA TAGANT

Kirjuta oma lugu käsitsi ja too see Pirita
Vaba Aja Keskuse postkasti
Merivälja tee 3 või saada e-mailile
10. augustiks: piritavak@piritavak.ee

INFO: piritavabaajakeskus.ee

Briketi poisid

www.briketipoisid.ee

Kütmisest saab sõidunauding!
Võida auto päriseks!
Ajavahemikul 01.05.2025-30.04.2026

Võida Peugeot 208 päriseks!
Juuni auhinnafond - 20 finalisti autoloosi,
2x70 eur Pühaste TAPROOM TLN kinkekaart

Pühaste
TAPROOM TLN

• Pühaste TAPROOM TLN
• Rotermanni 2, Tallinn

Vaheloosid iga kuu 07 kuupäeval.
Peaauphind loositakse välja 19.05.2026.

f Kingitustega tutvuge briketipoisid.ee ja FB lehel

Parimate hindadega tutvuge www.briketipoisid.ee

Viljapuude hooldamine
Puude lõikus ja raie
Hekkide hooldus
Nõustamine

puuvark@gmail.com
53056535

Taviberg
EHITUS

Eramu ehitus ja remont
Siseviimistlustööd
Fassaaditööd
Katuste ehitus
Santehnilised tööd
Elektritööd
Aedade ja piirete ehitustööd
Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt:

Tel. + 372 60 40000
Mob. + 372 555 30 422

WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

Vajad uut vihmaveerenni või
katuselt lumetõkked puudu?

- Katuseredelid
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

527 1059
info@vihmaveerennid.ee
vihmaveerennid.ee

KATUSEHOOLDUS.EE
KATUSED KORDA

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 555 094 76
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

MEISTERVIIMISTLUS ^{ee}

**KORTERI ja
VANNITOJA
remont**

100%
tervikliku lahendusena

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

elektr ^{ee}

Elektrikilbid
Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinade
ühendamine
Elektriauto
laadijad
Küttegaablid
Soojuspumpade
ühendamine

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD

elektr.ee

tel 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

TALLINNA KÜTTELADU

TALECO

Info ja tellimine
51 36 999

info@kutteladu.ee
www.kutteladu.ee

PUITBRIKETT

KAMINAPUUD

PELLET

**EESTI SUURIM VALIK
KÜTTEMATERJALE!**

PUITBRIKETT • KAMINAPUUD • PELLET
KIVISÜSI • TURBABRIKETT • GRILLSÜSI

TALLINN & HARJUMAA TASUTA TRANSPORT!

Augustis Pirita
leht ei ilmu.
Järgmine
ajaleht jõuab
postkastidesse
4. ja 6. septembril.